

**BITUUMEN JA
BITUUMENSIDEAINED
Katioonsete bituumenemulsioonide
määratlemise alused**

**Bitumen and bituminous binders
Framework for specifying cationic bituminous
emulsions**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 13808:2005 "Bitumen and bituminous binders – Framework for specifying cationic bituminous emulsions" ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde.

Standardi on läbi arutanud ja heaks kiitnud ning esitanud Eesti Standardikeskusele vastuvõtmiseks teedeala standardimise tehniline komitee EVS/TK 31.

Euroopa standard EN 13808:2005 on avaldatud Eesti standardina EVS-EN 13808:2007, mis on kinnitatud Standardikeskuse 06.06.2007. a käskkirjaga nr 86.

Standard EVS-EN 13808:2007 asendab jõustumisteatega vastu võetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN 13808:2005 ning jõustub sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2007. aasta juulikuu numbris.

This standard contains an Estonian translation of English version of the European Standard EN 13808:2005 "Bitumen and bituminous binders – Framework for specifying cationic bituminous emulsions". The European Standard EN 13808:2005 has the status of an Estonian National Standard.
--

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

ICS 91.100.50; 93.080.20

English version

Bitumen and bituminous binders – Framework for specifying cationic bituminous emulsions

Bitumes et liants bitumineux - Cadre de spécifications
pour les émulsions cationiques de bitume

Bitumen und bitumenhaltige Bindemittel -
Rahmenwerk für die Spezifizierung kationischer
Bitumenemulsionen

This European Standard was approved by CEN on 1 March 2005.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMATIIVVIITED	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	8
4 LÜHITERMINID TÄHTEDE JA NUMBRITE KUJUL	8
5 NÕUDED JA KATSEMEETODID	9
6 VASTAVUSE HINDAMINE.....	10
Lisa A (teatmelisa) Bituumenemulsioonide lühiterminite näited	18
Lisa B (teatmelisa) C65BP3 emulsioonile valitud toimivusklasside näited	19
Lisa ZA (teatmelisa) Käesoleva Euroopa standardi jaotiste ja EL Ehitustoodete direktiivi oluliste nõuete või muude sätete vaheline seos	21
Kasutatud kirjandus	30

EESSÕNA

Käesoleva Euroopa standardi (EN 13808:2005) on ette valmistanud CENi tehniline komitee CEN/TC 336 "Bituminous binders", mille sekretariaati haldab AFNOR.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt novembriks 2005. a ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt veebruariks 2007. a.

Käesolev Euroopa standard on välja töötatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vaba-kaubandusühenduse poolt CENile antud mandaadi alusel ja see toetab EÜ direktiivi(de) olulisi nõudeid (89/106/EMÜ).

Seoste kohta EÜ Ehitustoodete direktiiviga vt teatmelisast ZA, mis on käesoleva dokumendi lahutamatu osa.

Vastavalt CEN/CENELECi sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide riiklikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Luksemburg, Leedu, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

BITUUMEN JA BITUUMENSIDEAINED

Katioonsete bituumenemulsioonide määratlemise alused

Bitumen and bituminous binders

Framework for specifying cationic bituminous emulsions

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN 13808:2005 ja see on välja antud CENi loal. Euroopa standard EN 13808:2005 on võetud kasutusele Eesti standardina.	This standard is identical with European Standard EN 13808:2005 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 13808:2005 has the status of an Estonian National Standard.
---	---

Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies
---	---

1 KÄSITLUSALA

Käesolev Euroopa Standard määrab toimivusomaduste nõuded katioonsete bituumenemulsioonide klassidele, mis sobivad kasutamiseks teede, lennuväljade ja muude kattega alade ehitamiseks ja hooldamiseks.

Käesolevat Euroopa standardit kohaldatakse puhta bituumeni või pehmendatud bituumeni või vedeldatud bituumeni emulsioonidele ja polümeermodifitseeritud bituumeni emulsioonidele või polümeermodifitseeritud pehmendatud bituumenile või polümeermodifitseeritud vedeldatud bituumenile, mis hõlmab ka lateksiga modifitseeritud bituumenemulsioone.

Märkus 1. Euroopas kasutatakse mitmeid katioonsete bituumenemulsioonide tüüpe. Sõltuvalt tavapärasest praktikast võib samaks eesmärgiks kasutada erinevaid sideaine sisaldusi.

Käesoleva Euroopa standardi katioonsete bituumenemulsioonide määratlemise raamistik näeb ette tarbijate ja klientide vaheliste kvaliteedikokkulepete alused. Tuleb tähele panna, et moodustatavad klasside valimikud oleksid kokkusobivad ja realistlikud.

Märkus 2. Käesoleva Euroopa standardi puhul kasutatakse massi osa esitamiseks terminit “% (m/m)”.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev standard sisaldab dateeritud või dateerimata viidete kaudu muude väljaannete sätteid. Neile normatiivviidetele on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded rakenduvad selles standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt (kaasa arvatud muudatused).

EN 58 Bitumen and bituminous binders – Sampling bituminous binders

EN 1425 Bitumen and bituminous binders – Characterization of perceptible properties

EN 1426 Bitumen and bituminous binders – Determination of needle penetration

EN 1427 Bitumen and bituminous binders – Determination of softening point – Ring and Ball method

EN 1428 Bitumen and bituminous binders – Determination of water content in bitumen emulsions – Azeotropic distillation method

EN 1429 Bitumen and bituminous binders – Determination of residue on sieving of bitumen emulsions, and determination of storage stability by sieving

EN 1430 Bitumen and bituminous binders – Determination of particle polarity of bitumen emulsions

EN 1431 Bitumen and bituminous binders – Determination of recovered binder and oil distillate from bitumen emulsions by distillation

EN 12591 Bitumen and bituminous binders – Specifications for paving grade bitumens

EN 12595 Bitumen and bituminous binders – Determination of kinematic viscosity

EN 12596 Bitumen and bituminous binders – Determination of dynamic viscosity by vacuum capillary

EN 12597:2000 Bitumen and bituminous binders – Terminology

EN 12846 Bitumen and bituminous binders – Determination of efflux time of bitumen emulsions by the efflux viscometer

EN 12847 Bitumen and bituminous binders – Determination of settling tendency of bitumen emulsions

EN 12848 Bitumen and bituminous binders – Determination of mixing stability with cement of bitumen emulsions

EN 12849 Bitumen and bituminous binders – Determination of penetration power of bitumen emulsions

EN 13074 Bitumen and bituminous binders – Recovery of binder from bitumen emulsions by evaporation

EN 13075-1 Bitumen and bituminous binders – Determination of breaking behaviour – Part 1: Determination of breaking value of cationic bitumen emulsions, mineral filler method

EN 13075-2 Bitumen and bituminous binders – Determination of breaking behaviour – Part 2: Determination of fines mixing time of cationic bitumen emulsions

EN 13357 Bitumen and bituminous binders – Determination of the efflux time of petroleum cut-back and fluxed bitumens

EN 13398 Bitumen and bituminous binders – Determination of the elastic recovery of modified bitumen

EN 13587 Bitumen and bituminous binders – Determination of the tensile properties of bituminous binders by the tensile test method

EN 13588 Bitumen and bituminous binders – Determination of cohesion of bituminous binders with pendulum test

EN 13589 Bitumen and bituminous binders – Determination of the tensile properties of modified bitumen by the force ductility method

EN 13614 Bitumen and bituminous binders – Determination of adhesivity of bitumen emulsions by water immersion test

EN 13703 Bitumen and bituminous binders – Determination of deformation energy

EN 14023 Bitumen and bituminous binders – Framework specification for polymer modified bitumens

prEN 14733:2003¹ Bitumen and bituminous binders – Bituminous emulsions, fluxed and cut-back bitumen factory production control

prEN 14769:2003² Bitumen and bituminous binders – Accelerated long-term ageing conditioning by a Pressure Ageing Vessel (PAV)

prEN 14895³ Bitumen and bituminous binders – Stabilisation of binder from bituminous emulsion or from cut-back and fluxed bitumen

prEN 14896⁴ Bitumen and bituminous binders – Determination of dynamic viscosity of bitumenous emulsions – Rotating spindle viscometer method

¹ Eesti standardi märkus. Käesolevaks ajaks avaldatud EN 14733.

² Eesti standardi märkus. Käesolevaks ajaks avaldatud EN 14769.

³ Eesti standardi märkus. Käesolevaks ajaks avaldatud EN 14895.

⁴ Eesti standardi märkus. Käesolevaks ajaks avaldatud EN 14896.

EN ISO 3838 Crude petroleum and liquid or solid petroleum products – Determination of density or relative density – Capillary-stoppered pycnometer and graduated bicapillary pycnometer methods (ISO 3838:2004)

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesoleva Euroopa standardi puhul kehtivad standardis EN 12597:2000 antud terminid ja määratlused.

4 LÜHITERMINID TÄHTEDE JA NUMBRITE KUJUL

Lühitermineid tähtede ja numbrite kujul kasutatakse katioonsete bituumen-emulsioonide oluliste tunnuste kirjeldamiseks, s.o emulsiooni polaarsus, sideainesisaldus, sideaine tüüp ja lagunemisindeks vastavalt tabelile 1.

Tabel 1 – Lühiterminite nimetus

Asukoht	Tähed	Nimetus	Vastav Euroopa standard
1	C	Katioonne bituumenemulsioon	EN 1430 (osakese polaarsus)
2 ja 3	2-kohaline number:	Nominaalne sideaine sisaldus % (m/m)	EN 1428 (veesisaldus) või või EN 1431 (eraldatud sideaine + naftadestillaadi sisaldus)
4 või	B	Sideaine tüübi tähistus Teebituumen	EN 12591 (teebituumeni spetsifikatsioon)
4 ja 5 või	P	Polümeeride lisamine	EN 14023 või polümeere võib lisada emulgeerimise ajal, enne või pärast seda.
4 ja 5 ja 6	F	Emulsioonile üle 2 % (m/m) vedeldaja lisamine	
5 või 6 või 7 (kui on oluline)	1 kuni 7	Lagunemiskiiruse klass	EN 13075-1 (lagunemisindeks)
Märkus. Bituumenemulsioonide lühiterminite näited on toodud lisas A.			

Käesoleva Euroopa standardi spetsifikatsioonitabelites (vt tabelleid 3, 4 ja 5) on kasutatud järgmisi lühitermineid:

NPD “Toimivus määramata” klass on lisatud kohandamiseks riikides, kus ettenähtud kasutusviisi puhul ei ole kõnealuse omaduse kohta kehtestatud kohustuslikke nõudeid (vt ZA.1).

TBR “Protokollitav” klass tähendab, et tootjalt palutakse, aga ei nõuta toote kohta informatsiooni.